

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

TİYATRO TARİHİ DERSİ

9 ve 10. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. TİYATRO TARİHİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	7
2.3. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 11

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	17

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

- 1. Ana dilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.
- 2. Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.
- 3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. **Dijital yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
5. **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
6. **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler:** Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.
7. **İnisiyatif alma ve girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilme-leri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel farkındalık ve ifade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerde-dir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarında kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Tiyatro tarihi dersinin amacı, tarihsel bir perspektiften bakarak öğrencileri dünya ve Türk tiyatrosunun belli başlı akımları, uygulamaları, üreticileri ve eserleriyle birlikte tiyatro sanatındaki değişim ve gelişmelerle tanıştırmaktır. Tiyatro tarihi eğitimi alan öğrencinin tiyatro alanında tarihsel birikim ve deneyimi tanıma, bu birikim ve deneyimi yorumlama ve kullanma becerisi kazanması gerekmektedir.

Tiyatro Tarihi Dersi Öğretim Programı, güzel sanatlar liselerinin 9 ve 10. sınıfları için hazırlanmıştır. Bu kapsamda 9. sınıf tiyatro tarihi dersinde tiyatronun kökenleri, antik Yunan, Roma, Orta Çağ, Rönesans, XVIII. yüzyıl, klasisizm, romantizm, gerçekçilik ve doğalcılık, Doğu kültürlerinde tiyatro, başlangıcından Tanzimat'a Türkiye'de tiyatro, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye'de tiyatro; 10. sınıf düzeyinde ise tiyatrodaki karşı gerçekçi eğilimler, modern tiyatro ve avangart, tarihsel öncü akımlar, çağdaş tiyatrodaki kültürler arası eğilimler, politik, törensel, absürt, postdramatik tiyatro, XX. yüzyıl sonunda tiyatrodaki yeni arayışlar, Cumhuriyet'ten günümüze Türkiye'de tiyatro, XXI. yüzyılda Türkiye ve dünyada tiyatro örneklerinin öğrenciler tarafından incelenmesi hedeflenmiştir.

2.1. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- İnsanlık tarihinin toplumsal, ekonomik, siyasal ve özellikle de kültürel mirası ile bağlantı kurma becerisi kazanmaları
- Tiyatro sanatına dair kuramsal ve teknik gelişmeleri tanımaları
- Dünya ve Türk tiyatro tarihinden örnekleri yorumlamaları
- Farklı dönemler ve eserler arasında bağlantı kurmaları
- Bilimsel çalışma yöntem ve kurallarıyla tanışmaları
- Bir sanat eserinin iç ve dış dinamiklerini kavramaları
- Okuma, algılama, değerlendirme ve yorumlama becerilerini geliştirmeleri
- Tiyatro sanatını diğer sanatlarla ilişkilendirerek diğer sanatların çağlar boyunca yazılmış oyunlara yansımalarını kavramaları

2.2. TİYATRO TARİHİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Tiyatro Tarihi Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen beceriler aşağıda sunulmuştur:

- Araştırma yapma
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Bilgi okuryazarı olma
- Sanat okuryazarı olma
- İletişim kurma
- Kültürlerarası iletişim kurma
- Problem çözme
- Karar verme
- Bağımsız öğrenme

2.3. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Tiyatro Tarihi Dersi Öğretim Programı'na yönelik etkinliklerin planlanmasında öncelikli olarak öğrenci özellikleri dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin ön bilgilerinin, ilgi, ihtiyaç ve tutumlarının belirlenmesi önem taşır. Planlanan etkinliklerin öğrencilerde merak uyandıracak ve keşfetme isteği oluşturacak nitelikte olması gerekir.
- Öğrenme etkinliklerinin planlanmasında, yakın çevrenin tüm özellikleri dikkate alınmalıdır. Öğretmen, çevrenin ve okulun olanaklarının farkında olarak dersin amaçlarına uygun düzenlemelere yer verebilmelidir.
- Öğretmen anlatacağı konuyla ilgili hazırlık yapmalı ve konuyu sade ve anlaşılır kılmalıdır.
- Ders, programa uygun bir şekilde kronolojik sırayla anlatılmalıdır.
- Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini aktif olarak kullanmalarına olanak sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.
- Öğretmen, öğrencileri ile olabildiğince göz iletişimi kurmaya çalışmalıdır. Ayrıca beden dilini de amaçlara uygun bir biçimde etkin olarak kullanmalı, hareket hâlinde olmalıdır. Çalışma öncesinde sınıfta olmaya özen göstermeli, araç gereç seçimine dikkat etmeli, bunları önceden hazırlamalı ve çalışmanın başlangıç ve bitiş zamanlarını göz ardı etmemeli, zamanı çok iyi kullanmalıdır.
- Öğretmen, öğrencilerin kişiliklerine dönük eleştirilerde bulunmamalı; demokratik ve herkese eşit mesafede davranmalı; saygılı, tutarlı, alçak gönüllü, güler yüzlü olmalı; yapıcı ve olumlu dönütler vermeye çalışmalıdır.
- Etkinlikler planlanırken basitten karmaşığa doğru gidilmelidir. Etkinlik sürecinde dikkat yoğunluğu ve grup dinamiğinin aynı seviyede tutulmasına özen gösterilmelidir. Etkinlikler, öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanmalarını, geliştirmelerini sağlayacak biçimde planlanmalı ve uygulanmalıdır. Etkinliklerde öncelikle özgür ve demokratik bir ortam oluşturulmalı, her öğrencinin düşüncesine önem verilmelidir.
- Kazanımlar dikkate alınarak etkinlikler uygun süreli planlanmalıdır.
- Öğretmen öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici; öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Tiyatro tarihi dersinin işleneceği sınıf ortamı, öğrencilerin ve öğretmenin gerektiği zaman kullanabileceği bilgisayar ve benzeri gerekli donanımlara sahip olmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

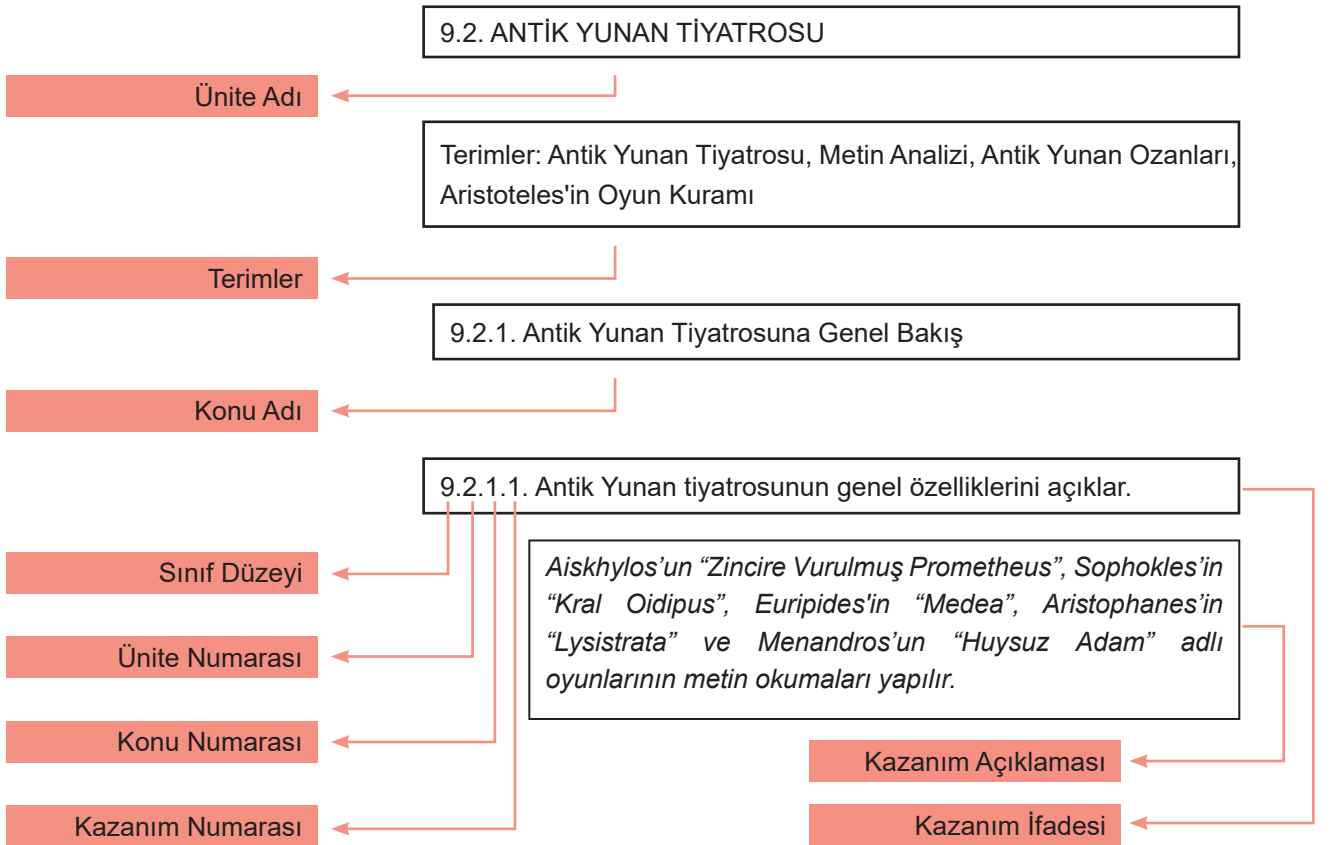
9. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
TİYATRONUN KÖKENLERİ	1	1	1
ANTİK YUNAN TİYATROSU	4	12	17
ROMA TİYATROSU	4	6	8
ORTA ÇAĞ'DA TİYATRO	2	2	3
RÖNESANS TİYATROSU	3	8	11
TİYATRODA KLASİSİZM	2	6	8
XVIII. YÜZYILDA TİYATRO	1	4	6
TİYATRODA ROMANTİZM	2	8	11
TİYATRODA GERÇEKÇİLİK VE DOĞALCILIK	3	11	15
UZAK ASYA KÜLTÜRLERİNDE TİYATRO	3	2	3
İSLAM KÜLTÜRÜNDE TİYATRO	1	1	2
AFRİKA KÜLTÜRLERİNDE TİYATRO	1	1	1
BAŞLANGICINDAN TANZİMAT'A TÜRKİYE'DE TİYATRO	2	4	6
TANZİMAT'TAN CUMHURİYET'E TÜRKİYE'DE TİYATRO	2	6	8
TOPLAM	31	72	100

10. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
TİYATRODA KARŞI GERÇEKÇİ EĞİLİMLER	4	8	11
MODERN TİYATRO VE AVANGART	1	2	3
TARİHSEL ÖNCÜ AKIMLAR	5	10	14
POLİTİK TİYATRO	2	6	8
TÖRENSEL TİYATRO	2	6	8
ABSÜRT TİYATRO	4	6	8
ÇAĞDAŞ TİYATRODA KÜLTÜRLER ARASI EĞİLİMLER	1	8	11
POSTDRAMATİK TİYATRO	1	6	8
XX. YÜZYIL SONUNDA TİYATRODA YENİ ARAYIŞLAR	2	4	6
CUMHURİYET'TEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'DE TİYATRO	2	12	17
DİJİTAL ÇAĞ'DA TÜRKİYE VE DÜNYADA TİYATRO	2	4	6
TOPLAM	26	72	100

3. TİYATRO TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. 9. sınıf düzeyinde on iki, 10. sınıf düzeyinde ise on bir ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9.1. TİYATRONUN KÖKENLERİ

Terimler: Tiyatro, Dram, Ritüel, Hikâye Anlatıcılığı

9.1.1. Tiyatronun Kökenlerine Genel Bakış

9.1.1.1. Tiyatro tarihinin gelişim sürecini açıklar.

Tiyatronun kökenlerine ilişkin hikâye anlatıcılığı, ritim, dans, müzik, ritüel kuramları tiyatronun gelişimi açısından açıklanır.

9.2. ANTİK YUNAN TİYATROSU

Terimler: Antik Yunan Tiyatrosu, Metin Analizi, Antik Yunan Ozanları, Aristoteles'in Tiyatro Kuramı

9.2.1. Antik Yunan Tiyatrosuna Genel Bakış

9.2.1.1. Antik Yunan tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

Aiskhylos'un "Zincire Vurulmuş Prometheus", Sophokles'in "Kral Oidipus", Euripides'in "Medea", Aristophanes'in "Lysistrata" ve Menandros'un "Huysuz Adam" adlı oyunlarının metinleri okunur.

9.2.1.2. Antik Yunan tiyatrosundaki metin türlerinin özelliklerini açıklar.

Aiskhylos'un "Zincire Vurulmuş Prometheus", Sophokles'in "Kral Oidipus", Euripides'in "Medea", Aristophanes'in "Lysistrata" ve Menandros'un "Huysuz Adam" adlı oyunlarının metinleri özetlenir.

9.2.1.3. Antik Yunan tiyatrosundan seçilmiş metinleri analiz eder.

Aiskhylos'un "Zincire Vurulmuş Prometheus", Sophokles'in "Kral Oidipus", Euripides'in "Medea", Aristophanes'in "Lysistrata" ve Menandros'un "Huysuz Adam" adlı oyunlarının metinleri incenir.

9.2.1.4. Aristoteles'in "Poetika" adlı eserini analiz eder.

a) Aristoteles'in sanatlar ayrımı hakkındaki düşünceleri sıralanır.

b) Klasik tragedya kuramının özellikleri açıklanır.

c) Klasik komedya kuramının genel özelliklerine değinilir.

ç) Çözümlemesi yaptırılan antik Yunan tiyatrosu oyun metinleri ile Aristoteles'in "Poetika"sının dile getirdiği tiyatro kavramları ilişkilendirilir.

9.3. ROMA TİYATROSU

Terimler: Roma Tiyatrosu, Antik Romalı Oyun Yazarları, Metin Türleri, Horatius'un Tiyatro Kuramı

9.3.1. Roma Tiyatrosuna Genel Bakış

9.3.1.1. Roma tiyatrosunun genel özelliklerini sıralar.

Roma tiyatrosunun tiyatronun gelişimi bakımından önemi açıklanır.

9.3.1.2. Roma tiyatrosunun metin türlerini inceler.

- a) *Seneca tragedyasının genel özellikleri açıklanır.*
- b) *Plautus ve Terentius komedyalarının genel özellikleri açıklanır.*

9.3.1.3. Roma tiyatrosundan seçilmiş metinleri analiz eder.

- a) *Seneca'nın "Medea" adlı oyununun metni okunur.*
- b) *Plautus'un "Çömlek" adlı oyununun metni okunur.*
- c) *Antik Yunan tiyatrosu ile Roma tiyatrosu ilişkilendirilir.*

9.3.1.4. Horatius'un "Ars Poetika" adlı eserini analiz eder.

- a) *Horatius'un "Ars Poetika" adlı eserindeki düşünceleri sıralanır.*
- b) *Aristoteles'in "Poetika" adlı eseri ile Horatius'un "Ars Poetika" adlı eserindeki düşünceler karşılaştırılır.*
- c) *"Poetika" ve "Ars Poetika"nın benzerlikleri ve farklılıkları üzerinde durulur.*

9.4. ORTA ÇAĞ'DA TİYATRO

Terimler: Orta Çağ, Kilise İçi Tiyatro, Kilise Dışı Tiyatro

9.4.1. Orta Çağ'da Tiyatroya Genel Bakış

9.4.1.1. Orta Çağ tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

Orta Çağ tiyatrosunda geliştirilen yeni teknikler tanıtılır.

9.4.1.2. Orta Çağ'a özgü tiyatro düşüncesini açıklar.

"Everyman" adlı ibret oyununun metni okunur.

9.5. RÖNESANS TİYATROSU

Terimler: Rönesans Tiyatrosu, Shakespeare Tiyatrosu, Commedia Dell'arte Geleneği

9.5.1. Rönesans Dönemi'nde Tiyatro

9.5.1.1. Rönesans Dönemi tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

- a) *Ülkelere göre Rönesans'a özgü tiyatro düşünceleri sınıflanır.*
- b) *Ülkelere göre Rönesans'a özgü tiyatro düşünceleri karşılaştırılır.*

9.5.2. Shakespeare Tiyatrosu

9.5.2.1. Shakespeare tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

- a) *William Shakespeare'in tragedy ve komedy türündeki eserleri kümelenir.*
- b) *William Shakespeare'in "Hamlet" ile "Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası" adlı oyunlarının metni okunur.*
- c) *William Shakespeare'in tragedy ve komedy türlerinde kullandığı dramaturjik özellikler tanıtılır.*
- ç) *William Shakespeare'in oyun yazarlığı konusunda uzmanların yaptığı yorumlar hakkında bilgi verilir.*
- d) *William Shakespeare'in tiyatro tarihine getirdiği yenilikler sıralanır.*

9.5.3. Commedia Dell'arte Tiyatrosu

9.5.3.1. Commedia dell'arte tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

Carlo Goldoni'nin "İki Efendinin Uşağı" adlı oyununun metni okunur.

9.6. TİYATRODA KLASİSİZM

Terimler: Tiyatroda Klasisizm, Oyun Yazarlığı

9.6.1. Klasik Tiyatro

9.6.1.1. Klasik tiyatronun genel özelliklerini açıklar.

9.6.1.2. Klasik döneme özgü tiyatro düşüncesini açıklar.

Corneille'in "Le Cid", Racine'in "Phaedra", Moliere'in "Cimri" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yapılır.

9.7. XVIII. YÜZYILDA TİYATRO

Terimler: XVIII. Yüzyılda Tiyatro, Weimar Klasisizmi, Erken Romantikler

9.7.1. Weimar Klasisizmi, Erken Romantikler ve Tiyatro

9.7.1.1. XVIII. yüzyılda Batı tiyatrosundaki gelişmeleri açıklar.

a) XVIII. yüzyılda İtalya, Fransa ve Almanya, Kuzey ve Doğu Avrupa ülkeleri ile Rusya'da yaşanan tiyatral gelişmeler sıralanır.

b) Gotthold Ephraim Lessing'in "Emilia Galotti" ve Heinrich Von Kleist'in "Kırık Testi" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yapılır.

9.8. TİYATRODA ROMANTİZM

Terimler: Romantik Tiyatro, Romantik Teori, Oyun Yazarlığı

9.8.1. Romantik Tiyatro

9.8.1.1. Romantik akımın genel özelliklerini açıklar.

9.8.1.2. XIX. yüzyılda tiyatrodaki gelişen romantik teorinin temel ilkelerini sıralar.

a) Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa, İtalya ve Doğu Avrupa'da romantik akımın yansımaları vurgulanır.

b) Goethe'nin "Faust" ve Edmond Rostand'ın "Cyrano de Bergerac" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışması yapılır.

9.9. TİYATRODA GERÇEKÇİLİK VE DOĞALCILIK

Terimler: Gerçekçi Tiyatro, Doğalcı Tiyatro, Oyun Yazarları

9.9.1. Gerçekçi ve Doğalcı Tiyatro

9.9.1.1. Tiyatroda gerçekçi akımın temel ilkelerini sıralar.

9.9.1.2. Tiyatroda doğalcı akımın temel ilkelerini sıralar.

9.9.1.3. Batı tiyatrosunda gerçekçilik ve doğalcılık akımının tarihsel gelişimini açıklar.

a) Gerçekçilik ve doğalcılık etkisindeki İsveç, Norveç ve Rus tiyatrolarının tiyatro tarihine olan etkileri açıklanır. August Strindberg'in "Matmazel Julie ile Baba", Henrik Ibsen'in "Hedda Gabler", Anton Çehov'un "Martı" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yaptırılır.

- b) Gerçekçilik ve doğalcılık etkisindeki Alman ve Avusturya tiyatrolarının tiyatro tarihine olan etkileri açıklanır. Georg Büchner'in "Woyzek", Gerhard Hauptman'ın "Dokumacılar" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yapılır.
- c) Gerçekçilik ve doğalcılık etkisindeki İngiliz, İtalyan ve İspanyol tiyatrolarının tiyatro tarihine olan etkileri açıklanır. Bernard Shaw'un "Kırgınlar Evi", Federico Garcia Lorca'nın "Yerma", Luigi Pirandello'nun "Altı Şahıs Yazarını Arıyor" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yapılır.
- ç) Gerçekçilik ve doğalcılık etkisindeki Amerika Birleşik Devletleri'nde tiyatro tarihinde yaşanan gelişmeler açıklanır. Arthur Miller'in "Satıcının Ölümü", Eugene O'Neill'in "Karaağaçlar Altında", Tennessee Williams'ın "Arzu Tramvayı" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yapılır.

9.10. UZAK ASYA KÜLTÜRLERİNDE TİYATRO

Terimler: Çin kültürü, Japon Kültürü, Diğer Uzak Asya Kültürleri, Tiyatro Formları

9.10.1. Çin Kültüründe Tiyatro

9.10.1.1. Çin kültüründeki tiyatro formlarını açıklar.

- a) Çin kültüründeki tiyatro formlarının yapısı anlatılır.
- b) Örnek çalışmalar sınıfta izletilir.

9.10.2. Japon Kültüründe Tiyatro

9.10.2.1. Japon kültüründeki tiyatro formlarını açıklar.

- a) Japon kültüründeki tiyatro formlarının yapısı anlatılır.
- b) Örnek çalışmalar sınıfta izletilir.

9.10.3. Diğer Uzak Asya Kültürlerinde Tiyatro

9.10.3.1. Diğer Uzak Asya kültürlerindeki tiyatro formlarını açıklar.

- a) Diğer Uzak Asya kültürlerindeki tiyatro formlarının yapısı anlatılır.
- b) Örnek çalışmalar sınıfta izletilir.

9.11. İSLAM KÜLTÜRÜNDE TİYATRO

Terimler: İslam Kültürü, Tiyatro Formları

9.11.1. İslam Kültüründeki Tiyatro Formları

9.11.1.1 İslam kültüründeki tiyatro formlarını açıklar.

- a) İslam kültüründeki tiyatro formlarının yapısı anlatılır.
- b) Örnek çalışmalar sınıfta izletilir.

9.12. AFRIKA KÜLTÜRLERİNDE TİYATRO

Terimler: Afrika Kültürleri, Tiyatro Formları

9.12.1. Afrika Kültürlerindeki Tiyatro Formları

9.12.1.1. Afrika kültürlerindeki tiyatro formlarını açıklar.

- a) Afrika kültüründeki tiyatro formlarının yapısı anlatılır.
- b) Örnek çalışmalar sınıfta izletilir.

9.13. BAŞLANGICINDAN TANZİMAT'A TÜRKİYE'DE TİYATRO

Terimler: Geleneksel Türk Tiyatrosu, Köy Seyirlik Oyunları, Orta Oyunu, Meddah, Karagöz

9.13.1. Geleneksel Türk Tiyatrosu

9.13.1.1. Geleneksel Türk tiyatrosuna kaynaklık eden tiyatral biçimleri açıklar.

Gölge oyunu, hikâye anlatıcılığı ve tuluata dayalı geleneksel biçimler üzerinde durulur.

9.13.1.2. Geleneksel Türk tiyatrosu türlerini açıklar.

a) Köy seyirlik oyunları ile ilgili bilgi verilir.

b) Orta oyunu geleneği ile ilgili bilgi verilir.

c) Meddahlık geleneği ile ilgili bilgi verilir.

ç) Karagöz adlı gölge oyunu geleneği ile ilgili bilgi verilir.

d) Geleneksel Türk tiyatrosu biçimlerinde kullanılan teknikler üzerinde durulur.

9.14. TANZİMAT'TAN CUMHURİYET'E TÜRKİYE'DE TİYATRO

Terimler: Tanzimat Tiyatrosu, Birinci Meşrutiyet Tiyatrosu, Oyun Yazarlığı

9.14.1. Tanzimat ve Birinci Meşrutiyet Dönemlerinde Tiyatroya Genel Bakış

9.14.1.1. Tanzimat ve Birinci Meşrutiyet dönemlerinde tiyatronun genel özelliklerini açıklar.

a) Şinasi'nin "Şair Evlenmesi", Namık Kemal'in "Vatan yahut Silistre", Ahmet Vefik Paşa'nın "Zor Nikâhı" ve "Tabibi Aşk", Teodor Kasap'ın "Pinti Hamit" ve "İşkilli Memo" adlı oyunlarının metni okunur.

b) Şinasi'nin "Şair Evlenmesi", Namık Kemal'in "Vatan yahut Silistre", Ahmet Vefik Paşa'nın "Zor Nikâhı" ve "Tabibi Aşk", Teodor Kasap'ın "Pinti Hamit" ve "İşkilli Memo" adlı oyunlarının genel özellikleri açıklanır.

9.14.2. İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde Tiyatroya Genel Bakış

9.14.2.1. İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde tiyatronun genel özelliklerini açıklar.

a) Musahipzade Celâl'in "İstanbul Efendisi", İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci'nin "Hisse-i Şayia" adlı oyunlarının metni okunur.

b) Musahipzade Celâl'in "İstanbul Efendisi", İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci'nin "Hisse-i Şayia" adlı oyunlarının genel özellikleri açıklanır.

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. TİYATRODA KARŞI GERÇEKÇİ EĞİLİMLER

Terimler: Karşı Gerçekçi Eğilimler, Simgecilik, Estetizm, Yeni Romantizm

10.1.1. Karşı Gerçekçi Eğilimlerin Kaynakları

10.1.1.1. Karşı gerçekçi eğilimlerin temel ilkelerini sıralar.

- a) *Karşı gerçekçi eğilimler açıklanır.*
- b) *Karşı gerçekçi eğilimlerin modern tiyatroya olan etkileri üzerinde durulur.*
- c) *Karşı gerçekçi tiyatro eğilimlerini temsil eden örnekler verilir.*

10.1.2. İdealist Tiyatro ve Yeni Romantizm

10.1.2.1. İdealist tiyatro ve yeni romantizmin tarihsel gelişimini açıklar.

- a) *Almanya, Avusturya, İtalya, İspanya, Fransa, Rusya, İngiltere ve İrlanda'da idealist tiyatro ve yeni romantizmin tarihsel gelişimi açıklanır.*
- b) *Almanya, Avusturya, İtalya, İspanya, Fransa, Rusya, İngiltere ve İrlanda'da idealist tiyatro ve yeni romantizmi temsil eden örnekler verilir.*

10.1.3. Estetizm

10.1.3.1. Karşı gerçekçi tiyatro eğilimleri çerçevesinde estetizm akımının temel ilkelerini sıralar.

- a) *Oscar Wilde'ın "Salome" adlı oyununun metni okunur.*
- b) *Oscar Wilde'ın "Salome" adlı oyun metninin dönem özellikleri tespit edilir.*

10.1.4. Simgecilik

10.1.4.1. Karşı gerçekçi tiyatro eğilimleri çerçevesinde simgecilik akımının temel ilkelerini sıralar.

- a) *Alfred Jarry'nin "Kral Übü" ile Maurice Maeterlinck'in "Pelleas ile Melisande" adlı oyunlarının metni okunur.*
- b) *Alfred Jarry'nin "Kral Übü" ile Maurice Maeterlinck'in "Pelleas ile Melisande" adlı metinlerinde dönem özellikleri tespit edilir.*

10.2. MODERN TİYATRO VE AVANGART

Terimler: Modern Tiyatro, Avangart

10.2.1. Modern Tiyatro ve Avangarda Genel Bakış

10.2.1.1. Modern tiyatro ve avangardın tarihsel gelişimini açıklar.

- a) *Modern tiyatrodaki kullanılan avangart biçimler sıralanır.*
- b) *Avangart düşüncenin modern tiyatroya olan etkileri açıklanır.*
- c) *Modern tiyatronun kuramsal temellerini oluşturan teoriler sıralanır.*

10.3. TARİHSEL ÖNCÜ AKIMLAR

Terimler: Gelecekçilik, Dışa Vurumculuk, Dada, Gerçeküstüçülük, Bauhaus Ekolü

10.3.1. Gelecekçilik

10.3.1.1. Gelecekçilik akımının genel özelliklerini tanımlar.

Tiyatrodaki Rus ve İtalyan gelecekçiliğini temsil eden sanatçılar ve eserleri hakkında bilgi verilir.

10.3.2. Dışa Vurumculuk

10.3.2.1. Dışa vurumculuk akımının genel özelliklerini tanımlar.

Tiyatrodaki dışa vurumculuk akımını temsil eden sanatçılar ve eserleri hakkında bilgi verilir.

10.3.3. Dada

10.3.3.1. Dadacılığın genel özelliklerini tanımlar.

Tiyatrodaki Dada hareketini temsil eden sanatçılar ve eserleri hakkında bilgi verilir.

10.3.4. Gerçeküstücülük

10.3.4.1. Gerçeküstücülük akımının genel özelliklerini tanımlar.

- a) Gerçeküstücülük akımının tiyatro tarihinde yol açtığı etkinin farkına varılması sağlanır.
- b) Tiyatroda gerçeküstücülük akımını temsil eden örnekler sıralanır.

10.3.5. Bauhaus Ekolü

10.3.5.1. Bauhaus ekolünün genel özelliklerini tanımlar.

- a) Bauhaus ekolünün tiyatro tarihine etkileri değerlendirilir.
- b) Tiyatroda Bauhaus ekolünü temsil eden örnekler sıralanır.

10.4. POLİTİK TİYATRO

Terimler: Politik Tiyatro, Epik Diyalektik Tiyatro, Belgesel Tiyatro

10.4.1. Erwin Piscator ve Belgesel Tiyatrosu

10.4.1.1. Erwin Piscator tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

Erwin Piscator'un politik tiyatro eserleri hakkında bilgi verilir.

10.4.2. Bertolt Brecht ve Epik- Diyalektik Tiyatro

10.4.2.1. Bertolt Brecht'in epik-diyalektik tiyatro biçimini analiz eder.

- a) Bertold Brecht'in epik-diyalektik tiyatro kuramının temel ilkeleri açıklanır.
- b) Bertold Brecht'in "Cesaret Ana" ve "Kafkas Tebeşir Dairesi" adlı oyun metinlerindeki epik-diyalektik tiyatro ilkeleri belirlenir.
- c) Bertold Brecht'in "Cesaret Ana" ve "Kafkas Tebeşir Dairesi" adlı eserleri izlenir.

10.5. TÖRENSEL TİYATRO

Terimler: Vahşet Tiyatrosu, Yoksul Tiyatro

10.5.1. Antonin Artaud ve Vahşet Tiyatrosu

10.5.1.1. Vahşet tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

- a) Vahşet tiyatrosunun tiyatro tarihinde yol açtığı etki açıklanır.
- b) Antonin Artaud'nun tiyatro tarihi açısından önemi açıklanır.

10.5.2. Yoksul Tiyatro

10.5.2.1. Yoksul tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

- a) Yoksul tiyatro yaklaşımının tiyatro tarihi açısından önemi açıklanır.
- b) Jerzy Grotowski tiyatrosunun genel özellikleri açıklanır.

10.6. ABSÜRT TİYATRO

Terimler: Absürt Tiyatro, Oyun Yazarlığı

10.6.1. Absürt Tiyatroya Genel Bakış

10.6.1.1. Absürt tiyatrosunun genel özelliklerini açıklar.

Absürt tiyatrosunun temel ilkeleri açıklanır.

10.6.1.2. Samuel Beckett'in oyun yazarlığının genel özelliklerini açıklar.

Samuel Beckett'in "Godot'yu Beklerken" adlı oyununun metni okunur.

10.6.1.3. Eugene Ionesco'nun oyun yazarlığının genel özelliklerini açıklar.

Eugene Ionesco'nun "Gergedanlar" adlı oyununun metni okunur.

10.6.1.4. Jean Genet'nin oyun yazarlığının genel özelliklerini açıklar.

Jean Genet'nin "Hizmetçiler" adlı oyununun metni okunur.

10.7. ÇAĞDAŞ TİYATRODA KÜLTÜRLER ARASI EĞİLİMLER

Terimler: Kültürler Arası Tiyatro, Yeni Biçimselcilik, Tiyatro Antropolojisi

10.7.1. Kültürler Arası Tiyatronun Gelişimi

10.7.1.1. Çağdaş tiyatrodaki kültürler arası eğilimlerin gelişim sürecini açıklar.

- a) *Çağdaş tiyatrodaki kültürler arası eğilimlerin, tiyatro tarihi açısından önemi ifade edilir.*
- b) *Peter Brook'un sanat üretiminin kültürler arası tiyatro çerçevesinde gelişimi açıklanır.*
- c) *Peter Brook'un kültürler arası tiyatro çerçevesine giren gösterimleri yorumlanır.*
- ç) *Eugenio Barba'nın tiyatro antropolojisi yaklaşımı açıklanır.*
- d) *Eugenio Barba'nın tiyatro antropolojisi gösterimleri ile ilgili yapılan yorumlar aktarılır.*
- e) *Robert Wilson'un yeni biçimselci sahneleme estetiği konusu açıklanır.*
- f) *Robert Wilson'ın kültürler arası tiyatro ve yeni biçimselcilik çerçevesine giren gösterimleri ile ilgili yapılan yorumlar aktarılır.*
- g) *Yeni biçimselcilik çerçevesinde Robert Wilson'ın örnek gösterimleri izlenir.*

10.8. POSTDRAMATİK TİYATRO

Terimler: Postdramatik Tiyatro, Oyun Yazarlığı

10.8.1. Postdramatik Tiyatroya Genel Bakış

10.8.1.1. Postdramatik tiyatronun temel ilkelerini sıralar.

- a) *Heiner Müller tiyatrosunun genel özellikleri tanımlanır.*
- b) *Heiner Müller'in "Hamlet Makinesi" adlı oyununun metin analizine yönelik uygulama çalışması yapılır.*
- c) *Postdramatik tiyatronun tiyatro tarihi açısından önemi açıklanır.*

10.9. XX. YÜZYIL SONUNDA TİYATRODA YENİ ARAYIŞLAR

Terimler: Performans Sanatı, Dans Tiyatrosu

10.9.1. Performans Sanatı

10.9.1.1. Performans sanatının genel özelliklerini tanımlar.

- a) *Performans sanatı türleri açıklanır.*
- b) *Performans sanatını klasik tiyatrodan ayıran özellikler vurgulanır.*
- c) *Marina Abramović ve Yoko Ono'nun birer adet performans çalışması izletilerek bu gösterimler yorumlanır.*

10.9.2. Dans Tiyatrosu

10.9.2.1. Dans tiyatrosunun anlatım özelliklerini tanımlar.

- a) *Dans tiyatrosunun öncü sanatçıları açıklanır.*
- b) *Pina Bausch koreografilerinden örnekler sıralanır.*
- c) *Pina Bausch'un bir adet sahne koreografisi izletilerek bu gösterim yorumlanır.*

10.10. CUMHURİYET'TEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'DE TİYATRO

Terimler: Cumhuriyet Dönemi, Türkiye'de Tiyatro

10.10.1. Cumhuriyet'in İlk Elli Yılında Tiyatrodaki Yaşanan Gelişmeler

10.10.1.1. Kuruluşunda ellinci yılına kadar Türkiye'de tiyatro alanında yaşanan gelişmeleri açıklar.

- a) *Kuruluşunda ellinci yılına kadar başlıca tiyatro yazarları ile eserleri tanıtılır.*
- b) *Kuruluşunda ellinci yılına kadar Türkiye'de tiyatro oyunlarına yansıyan sosyokültürel konularla bu oyunlar arasındaki bağlantılar ilişkilendirilir.*
- c) *Ahmet Kutsi Tecer'in "Köşebaşı", Cevat Fehmi Başkut'un "Paydos", Melih Cevdet Anday'ın "İçerdekiler", Turgut Özakman'ın "Ocak", Haldun Taner'in "Ve Değirmen Dönerdi" ile "Keşanlı Ali Destanı", Güngör Dilmen'in "Canlı Maymun Lokantası" adlı oyunlarının metin analizine yönelik uygulama çalışmaları yaptırılır.*

- d) Kuruluşunda ellinci yılına kadar başlıca yönetmen, oyuncu, tiyatro bilimcisi, tiyatro eleştirmeni gibi sanatçı ve araştırmacılar tanıtılır.
- e) Kuruluşunda ellinci yılına kadar başlıca tiyatro sahneleri tanıtılır.
- f) Kuruluşunda ellinci yılına kadar başlıca ödenekli ile ödeneksiz tiyatro kurumları tanıtılır.

10.10.2. Cumhuriyet'in İkinci Elli Yılında Tiyatroda Yaşanan Gelişmeler

10.10.2.1. Ellinci yılından yüzüncü yılına kadar Türkiye'de tiyatro alanında yaşanan gelişmeleri açıklar.

- a) Ellinci yılından yüzüncü yılına kadar Türkiye'de başlıca tiyatro yazarları ile eserleri tanıtılır.
- b) Ellinci yılından yüzüncü yılına kadar Türkiye'de tiyatro oyunlarına yansıyan sosyokültürel konularla bu oyunlar arasındaki bağlantılar ilişkilendirilir.
- c) Orhan Asema'nın "Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe", Turan Oflazoğlu'nun "Korkut Ata", Güngör Dilmen'in "Midas'ın Kulakları", Murathan Mungan'ın "Taziye", Oktay Arayıcı "Rumuz Goncagül", Memet Baydur'un "Kamyon", Behiç Ak'ın "Tek Kişilik Şehir" adlı oyunlar tanıtılır.
- d) Ellinci yılından yüzüncü yılına kadar başlıca yönetmen, oyuncu, tiyatro bilimcisi, tiyatro eleştirmeni gibi sanatçı ve araştırmacılar tanıtılır.
- e) Ellinci yılından yüzüncü yılına kadar başlıca tiyatro sahneleri tanıtılır.

10.11. DİJİTAL ÇAĞ'DA TÜRKİYE VE DÜNYADA TİYATRO

Terimler: Dijital Tiyatro, Türkiye, Dünya

10.11.1. Dijital Çağ'da Türkiye'de Tiyatronun Görünümü

10.11.1.1. Dijital Çağ'da Türkiye'de tiyatrodaki yaşanan güncel gelişmeleri tartışır.

Dijital Çağ'da Türkiye'deki güncel tiyatral gelişmelerin tiyatro tarihi açısından önemi açıklanır.

10.11.2. Dijital Çağ'da Dünyada Tiyatronun Görünümü

10.11.2.1. Dijital Çağ'da dünya tiyatrosunda yaşanan güncel gelişmeleri tartışır.

Dijital Çağ'da dünya tiyatrosundaki güncel gelişmelerin tiyatro tarihi açısından önemi açıklanır.